

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

118. An valida sit lex, quæ permittit Magistratibus sæcularibus, vt arma horis prohibitis Clericis capiant? Et in tali casu, an iudex sæcularis possit damnare Clericum ad pœnam pecuniariam à lege ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

Et an index laicus possit spoliare Clericum exercentem venationem, aut piscationem prohibitam, aubus, vel canibus, aut aliis instrumentis

Et an minister laicalis possit tollere à Clericis vestes prohibitas deferentibus ex aliqua Pragmatica Regis, vel auferre annonam à Clericis

Et an index Ecclesiasticus teneatur punire Clericos pœnis statutis à lege laicorum? Ex part. 3. tract. 1. Ref. 28.

Sup. hoc in Ref. præterita & in Ref. seq. §. 2. & in Ref. 1. post. seq. & supra in Ref. 101. §. 1. cursum in principio. verif. Puede.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docent Naldus in *summa ver. Clericus, num. 23. Caballus centur. 1. cap. 9. num. 13. Ignatius Saldedo in tract. crim. cap. 66. §. quamuis ab hac opinione. Villadiego in polit. §. 20. n. 66. vide etiam Peguera decif. §. 6. num. 14. 15. & 17. Afflicti. in pralud. const. Neapol. q. 7. num. 2. Pereira tr. de manu Regia in Concordatis Ioannis 1. art. 15. num. 118. & alios quos citauit in tr. 1. part. 1. de immun. resol. 9. & citat doctus Rodericus Acugna Archiepiscopus Bracharensis in commen. ad Decretum Gratiani part. 1. disp. 31. cap. 8. num. 2.*

2. Sed ibi meritò contrariam sententiam tenui, & nunc teneo cum Suarez in *defens. fidei lib. 4. q. 34. n. 14.* etiam si armorum vsus tanquam Reipublicæ perniciosus, ita prohibitus sit, vt neque domi retinere concessum sit, quidquid in hoc cum Valquez dissentiat Layman in *Theol. mor. lib. 4. tract. 9. cap. 4. num. 7.* & ratio est, quia armorum spoliatio, & amissio violentiam continet, & rationem pœnæ habet, quam secularis iudex propria autoritate, & sine vlla expressa, aut tacita commissione in Clericos exercere non potest. Ergo, &c.

Sup. hoc in Ref. præterita §. vlt. in principio, & in alio verif. eius prima not.

3. Vnde ex his inferitur contra Ortiz in *summa cap. 4. num. 9. Prosperum Rendellam tr. de pascuis p. 1. cap. 13. Villadiegum in polit. cap. 5. §. 20. num. 84. & Bobadillam vbi supra num. 119. Azevedum recopit. lib. 7. tit. 8. leg. 3. in fine. Ioann. de Heuia in Curia Philippica part. 3. §. 3. num. 11. & alios non posse iudicem laicum spoliare Clericum exercentem venationem, aut piscationem prohibitam aubus, vel canibus, vel aliis instrumentis; & ideo etiam non est audiendus Bobadilla in *polit. tom. 1. lib. 2. cap. 18. num. 121.* vbi, sed male, asserit, posse ministros laicalis iurisdictionis tollere à Clericis vestes prohibitas deferentibus ex aliqua Pragmatica Regis, neque est audiendus Naldus vbi supra in *summa ver. Clericus, num. 23.* non bene asserens posse ministrum secularem auferre annonam à Clericis; nam hæc omnia habent rationem pœnæ, quam non potest laicus in Clericum exercere; vt ego ipse satis probauit in *ditto tract. 2. p. 1. de immun. Eccl. resol. 15.**

Quæ hic est supra Ref. 100. &c. Et pro contento in hoc §. vlt. ibidem, in eius §. vlt. & in aliis eius not.

4. Nota hic obiter quòd Tamburinus de iure *Abbatum tom. 1. disp. 15. q. 19. num. 30.* docet quòd iudex Ecclesiasticus non tenetur punire Clericos pœnis statutis à lege laicorum, quod etiam notauit Bonacina de legibus q. 2. *disp. 10. punct. 1. §. 1. num. 29.* Ignatius Saldedo in *pract. crim. cap. 56. §. 4. minime*, & nos alibi.

RESOL. CXVIII.

An valida sit lex, qua permittit Magistratibus secularibus, vt arma horis prohibitis Clericis capiant?

Et in tali casu, an index secularis possit damnare Clericum ad pœnam pecuniariam à lege impositam? Ex part. 4. tract. 1. Ref. 19.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Pereira de manu Regia *part. 2. cap. 43. num. 2.* vbi sic ait: Receptissima est opinio posse legem secularem ita statuere,

& vigore illius posse talia arma capi sine metu excommunicationis, quia omnibus armorum vsus prohibitus est, tam laicis, quam Clericis: vnde fit, quòd cum arma attentò iure Canonico Clericis prohibeantur rectè potest lex civilis adiuvando iuris Canonici prohibitionem pœnas addere. Facit deinde, quia hæc lex lata generaliter ob publicam vtilitatem Clericos illigat. Ita ille.

2. Sed ego hanc sententiam in *part. 1. tract. 2. resol. 9.* satis reprobaui, & ad rationes Pereira respondeo quòd licet lex lata generaliter ob publicam vtilitatem, liget etiam Clericos, hoc tamen intelligendum est vi directiua, non coactiua, ita vt possit priuari autoritate propria armis; nec valet dicere, quòd arma non tolluntur in pœnam transgressionis legis, sed potius ne Clericus prosequatur in legis violationem, nam hæc responsio admittenda foret, vt obseruat Castus Palaus *tom. 1. tract. 3. disp. 1. punct. 14. §. 6. n. 9.* si Clerico postea redderentur arma, sed ipsa tolluntur & applicantur fisco Regio, vel birruariis: ergo in pœnam delicti commissi: vnde iam puniuntur Clerici à secularibus iudicibus. Et licet arma portare prohibitum sit Clericis à iure Canonico, non tamen ex hoc sequitur posse illos ex hac legis transgressionem à iudice laico puniri, sed ab Ecclesiastico, vnde ad euitanda scandala solent aliqui Episcopi, (quod approbat Bonacina in *Bull. Coen. disp. 1. quest. 16. punct. 5. num. 27.*) dare facultatem birruariis laicis, vt si noctu inueniant Clericos cum armis prohibitis, illos capiant, & ad eos deducant, & sic euitentur scandala, & consulari bono publico, sine tamen diminutione immunitatis Ecclesiasticæ. Nec valet dicere, quòd arma in tali casu cadunt in commissum, nec capiuntur cum aliqua controuersa iudiciali, ergo, &c. Nam respondeo, hæc esse speculationem chimericam, nam, vt supradictum est, semper hoc procedit ex pœna apposta in ipsa lege: sed Clerici non tenentur nisi condemnati à iudice Ecclesiastico ad pœnam impositam à lege, etiam si sit lata in bonum publicum: ergo iniuste armis spoliantur à iudice laico.

3. Hinc à fortiori explodenda est opinio Redini, quam in puncto iuris veriorem existimat Pereira, asserentis in tali casu iudicem secularem posse damnare Clericum ad pœnam pecuniariam impositam à lege: sed hæc opinio est contra communem, & sacros Canones, vt alibi probatum est; ergo, &c.

Quæ hic est supra Ref. 116. & in Ref. 117. & infra in Ref. seq. & supra in Ref. 101. §. 1. cursum in principio. verif. Puede.

Alibi supra in Ref. 100. in fine §. 4. & seq. & in aliis punctis in annot. d. cti §. 2.

RESOL. CXIX.

An Ministris laicalis iurisdictionis liceat auferre Clericis arma prohibita? Ex part. 5. tr. 1. Refol. 4.

§. 1. **D**e hac quæstione egi in *1. part. tract. 2. resol. 9. & part. 3. tract. 1. resol. 28. & part. 4. tract. 1. resol. 19.* sed nouissime Cutellius ad leg. *Federici cap. 15. not. 17. num. 2.* contra me, negatiuam sententiam docentem, sic loquitur, Non possum eius doctrinam indignari, hominis aliqui considerati, qui cum Regis nostri vassallus sit nullū vsque huc omisit lapidem, quem aduersus Regem non proiecerit, delitescentes opiniones in medium proferens. Ita ille.

2. Sed quid effatis, mi Cutellium quid ego sum ex progenie Semei, qui tulit lapides contra David 2. *Reg. 16.* ergo Pater Suarez, Pater Azorius, Pater Castus Palaus, Sebastianus Acofta, Iacobus Sahagun, Valboa de Magroviejo, Augustinus Barbosa, & alij docti Iuriscòsulti, & Theologi Hispani, qui scripserunt contra Tribunal de la fuerza & Regium exequatur, vel alias sententias, tenuerunt in fauorem libertatis Ecclesiasticæ, proiecerunt lapides in Regem? si

Quæ omnia Ref. hic citata sunt proxiime præterita rixæ, & in alio §. & c. veritatem notatam.